

การอบรมเลี้ยงดู ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทาง
อารมณ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย
ตำบลเขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา*

**CHILD REARING, ATTITUDE TOWARD VIOLENCE,
EMOTIONAL QUOTIENT AND AGGRESSIVE BEHAVIOR
OF LATE ADOLESCENTS AT TAMBON KHAO MEE
KEAT IN AEPHOE SADAO, SONGKHLA PROVINCE**

เกื้อพิศุทธิ์ ประพรหม**

Kuepisoot Praprom

ทิพย์วัลย์ สุรินยา***

Tippavan Surinya

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับ
พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรม

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การอบรมเลี้ยงดู ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย ตำบลเขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
This article is part of Thesis "CHILD REARING, ATTITUDE TOWARD VIOLENCE, EMOTIONAL QUOTIENT AND AGGRESSIVE BEHAVIOR OF LATE ADOLESCENTS AT TAMBON KHAO MEE KEAT IN AEPHOE SADAO, SONGKHLA PROVINCE"

** นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Student in Master's Degree Community Psychology, Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University. e-mail: camppisoot@gmail.com

*** ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thesis Advisor

เลี้ยงดู ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วัยรุ่นตอนปลายในตำบลเขามีเกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำนวน 173 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test t-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การอบรมเลี้ยงดู, ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง, ความฉลาดทางอารมณ์, พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย

Abstract

The objectives of this study were to: 1) compare the personal factor with the aggressive behavior in late adolescents; 2) examine the relationship between child rearing, the attitude toward violence, emotional quotient, and aggressive behavior in late adolescents. The sample included a control group 173 late adolescents in Tambon Khao Mee Keat, Amphoe Sadao, Songkhla Province. A questionnaire was chosen as a data collection instrument and percentage, Mean, Standard Deviation (SD), F-test, t-test, and Pearson correlation Coefficient were used to analyze gathered data.

Results showed that 1) child rearing positively related to the aggressive behavior in late adolescents, statistically significant;

2) the attitude toward violence related to the aggressive behavior in late adolescents, statistically significant; and 3) the emotional quotient negatively related to the aggressive behavior in late adolescents.

Keyword : child rearing, attitude towards violence, the emotional quotient, and aggressive behavior of late adolescents.

บทนำ

วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่สำคัญของช่วงชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่บุคคลจะเปลี่ยนสู่วัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เรียกว่าช่วงวัย “พายุบุแคม” (เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเกิดขึ้น เริ่มเข้าสู่การมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ และเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่) หมายถึง ช่วงวัยที่มีการกระทำที่เหมือนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ จึงมีอารมณ์ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ไรต่อความรู้สึก และมีความบีบคั้น รุนแรง (Hall, 1964) สิ่งหนึ่งที่แสดงออกมาได้ง่ายในช่วงวัยนี้คือ พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น ซึ่งมาจากการเรียนรู้ของบุคคล โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ เป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งโดยตรงและทางอ้อม บุคคลเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น และแสดงออกตามพฤติกรรมนั้น ในเวลาต่อมา พฤติกรรมก้าวร้าวจึงมาจากการเรียนรู้ ทั้งจากพฤติกรรมของตัวต้นแบบ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง อาจมีตัวกระตุ้นพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น อิทธิพลของตัวต้นแบบ สิ่งเร้า สิ่งจูงใจ ผลจากการสอน เป็นต้น (Bandura, 1977)

ปัญหาความก้าวร้าวของวัยรุ่น อาจนำไปสู่ปัญหาความรุนแรงทั้งต่อตนเอง และต่อผู้อื่นได้ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความก้าวร้าวรุนแรงของวัยรุ่นจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จะช่วยให้สามารถวางแผนป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมดังกล่าวในอนาคตได้ จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การเลี้ยงดูที่แตกต่างกันของวัยรุ่น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน วัยรุ่นที่มีรูปแบบการเลี้ยงดูแบบอิสระอย่างมีขอบเขต จะมีพฤติกรรมรุนแรงต่ำกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบยอมตามบุตร และแบบควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัย

ที่สองที่มีผลกับพฤติกรรมของวัยรุ่น คือ ทัศนคติ จากงานวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง และการปฏิบัติต่อเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมรุนแรงของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เกวลี นาควิโรจน์, 2555) นอกจากนี้ก็ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น คือ ความฉลาดทางอารมณ์ จากงานวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการกระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (จูไรรัตน์ กำแพงพันธ์, 2551)

ในปัจจุบัน พื้นที่หนึ่งที่มีปัญหาความรุนแรงในพื้นที่มาอย่างยาวนานและต่อเนื่องนับตั้งแต่ พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน คือพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และบางอำเภอในจังหวัดสงขลา (นนทเดช เมฆสวัสดิ์, 2549) จังหวัดสงขลาซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ มีเหตุการณ์ความรุนแรงในรอบสามเดือนแรกของปี 2560 จำนวนทั้งสิ้น 136 เหตุการณ์ มีผู้บาดเจ็บล้มตายรวมทั้งสิ้น 131 คน ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตรวมทั้งสิ้น 70 ราย และผู้บาดเจ็บจำนวน 61 คน (ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้, 2560) ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่งผลให้เกิดผลกระทบกับคนในพื้นที่หลายด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ลอบวางเพลิงอาคารเรียน เหตุการณ์ลอบทำร้ายบุคคลให้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ก่อให้เกิดผลกระทบโดยเฉพาะต่อวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สำคัญดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จากที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น คือ การอบรมเลี้ยงดู ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นตอนปลาย ในพื้นที่ตำบลเขามิเกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมก้าวร้าว

ของวัยรุ่นตอนปลาย ตำบลเขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางป้องกัน เพื่อการลด และแก้ไข ปัญหาของแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่นตอนปลายต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ทักษะคิดต่อการใช้ ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตำบล เขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

นิยามศัพท์

1. **การอบรมเลี้ยงดู** หมายถึง กระบวนการที่ครอบครัวสั่งสอน หรือ ถ่ายทอด ทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรุนแรง เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการสั่งสอนหรือถ่ายทอด มีความโน้มเอียงความประพฤติเกี่ยวกับ ความรุนแรงไปในทิศทางเดียวกันกับครอบครัวหรือผู้ให้การถ่ายทอด
2. **ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง** หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคล ที่แสดงออกถึงความชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ที่มีต่อการใช้ ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ ความรุนแรง ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ในวิธีการที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของตน

3. ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีความเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น แบ่งออกเป็น

3.1 การตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการของตนเอง มองตนเองตามความเป็นจริง

3.2 การควบคุมอารมณ์ตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมและจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ มีความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

3.3 แรงจูงใจ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำงานเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้ความพยายามอย่างไม่ลดละ การไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง

3.4 การเข้าอกเข้าใจผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความไวต่อการรับความรู้สึกของผู้อื่น ได้รับความต้องการของผู้อื่นได้

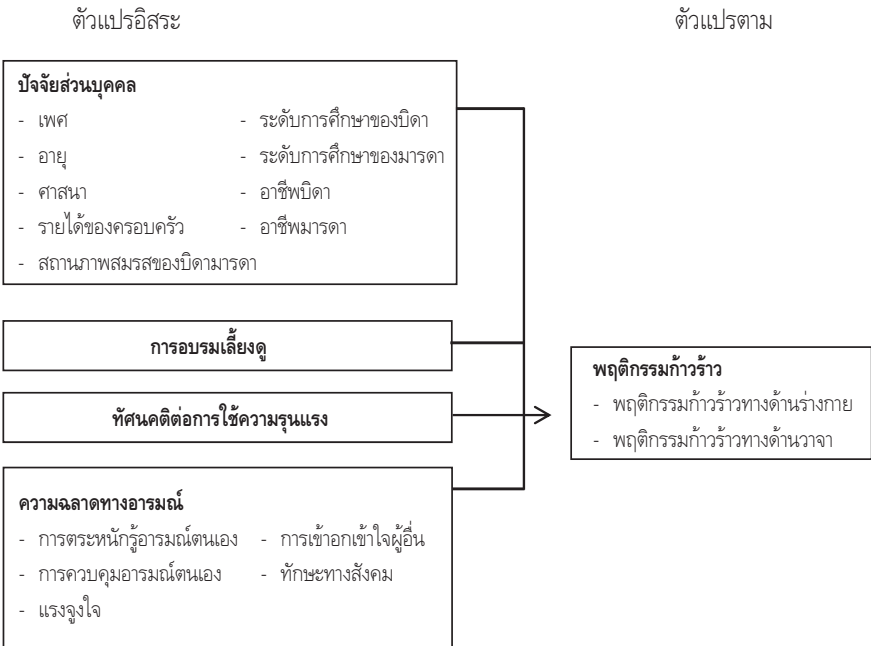
3.5 ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น สามารถมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี สื่อสารด้วยคำพูดและท่าทางที่เหมาะสม เข้าใจง่าย

4. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การกระทำใดๆ ที่ทำให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บ บาดเจ็บ หรือได้รับความเสียหาย ซึ่งอาจเป็นทางด้านร่างกายและ/หรือทางด้านจิตใจ รวมทั้งการกระทำที่เป็นการทำลายสิ่งของ ทรัพย์สินต่างๆ และจะมีการแสดงออกโดยการใช้คำพูด กิริยา และ/หรือการใช้ร่างกายกระทำ แบ่งออกเป็น

4.1 พฤติกรรมก้าวร้าวทางด้านร่างกาย หมายถึง การทำให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บ เจ็บปวด หรือได้รับความเสียหายทางร่างกาย ซึ่งอาจเป็นการชกต่อย ทุบตี ฟาด ผลัก ดัน การใช้กำลังของร่างกายปะทะ การใช้อาวุธ การฉกฉวยหรือทำลายทรัพย์สินของบุคคลอื่น ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

4.2 พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย เดือดร้อน โดยการใช้คำพูด ซึ่งอาจเป็นการตำหนิ เยาะเย้ย ถากถาง ดูหมิ่น การพุดูยั่วเหยียดให้ผู้อื่นทะเลาะกัน การพุดูให้ผู้อื่นเสื่อมเสีย อับอาย การตำหนิ และนินทา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ วัยรุ่นตอนปลาย (อายุระหว่าง 18-21 ปี) ในตำบลเขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำนวน 306 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 173 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรในการศึกษาครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ และแบบสอบถามพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้มาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1) แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อความแบบเติมข้อความและเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพบิดา และอาชีพมารดา

2) แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ประกอบด้วยข้อความจำนวน 8 ข้อ ช่วงคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 8-32 คะแนน ซึ่งคะแนนโดยรวมสูง หมายถึง มีการอบรมเลี้ยงดูเกี่ยวกับความรุนแรงสูง ตัวอย่างข้อความ ได้แก่ “ฉันเติบโตมาในครอบครัวที่ใช้ความรุนแรง” และ “ครอบครัวของฉันสนับสนุนให้ฉันโต้ตอบผู้อื่นด้วยการใช้ความรุนแรง” เป็นต้น

3) แบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ ช่วงคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 7-28 คะแนน ซึ่งคะแนนโดยรวมสูง หมายถึง มีทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงสูง ตัวอย่างข้อคำถาม ได้แก่ “ฉันเห็นว่าการพุดจาเหยียดหยาม ด่าทอ เยาะเย้ย ถากถาง ตะคอกใส่กัน เป็นเรื่องธรรมดา” และ “ฉันคิดว่าการแก้ปัญหาความรุนแรงในสังคมต้องกำลังและอาวุธเท่านั้น” เป็นต้น

4) แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ด้านแรงจูงใจ ด้านการเข้าอกเข้าใจผู้อื่น และด้านทักษะทางสังคม รวม 39 ข้อ ช่วงคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 39-156 คะแนน ซึ่งคะแนนโดยรวมสูง หมายถึง มีความฉลาดทางอารมณ์สูง ตัวอย่างข้อคำถาม ได้แก่ “เวลาฉันมีเรื่องทุกซี้ใจฉันสามารถรับรู้ความรู้สึกนั้นได้” และ “ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้” เป็นต้น

5) แบบสอบถามพฤติกรรมก้าวร้าว ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา รวม 12 ข้อ ช่วงคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 12-48 คะแนน ซึ่งคะแนนโดยรวมสูง หมายถึง มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง ตัวอย่างข้อคำถาม ได้แก่ “ฉันเคยทำร้ายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ เช่น ฟกช้ำ บวม เกิดบาดแผล” และ “ฉันมักพุดคำหยาบกับคนที่ทำให้ฉันโมโห” เป็นต้น โดยแต่ละตัวแปรมีเกณฑ์การวัดระดับและแปลผล ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การวัดระดับและแปลผลการอบรมเลี้ยงดู ทักษะคิดต่อการใช้
 ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าว

ตัวแปร	เกณฑ์รายด้าน			เกณฑ์รายรวม		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
1. การอบรมเลี้ยงดู	-	-	-	8.00-16.00	16.01-24.00	24.01-32.00
2. ทักษะคิดต่อการใช้ ความรุนแรง	-	-	-	7.00-14.00	14.01-21.00	21.01-28.00
3. ความฉลาดทาง อารมณ์	-	-	-	39.00-78.00	78.01-117.00	117.01-156.00
- ด้านการตระหนักรู้ อารมณ์ตนเอง	8.00-16.00	16.01-24.00	24.01-32.00	-	-	-
- ด้านการควบคุม อารมณ์ของตนเอง	9.00-18.00	18.01-27.00	27.01-36.00	-	-	-
- ด้านแรงจูงใจ	8.00-16.00	16.01-24.00	24.01-32.00	-	-	-
- ด้านการเข้าอกเข้าใจ ผู้อื่น	6.00-12.00	12.01-18.00	18.01-24.00	-	-	-
- ด้านทักษะทางสังคม	8.00-16.00	16.01-24.00	24.01-32.00	-	-	-
4. พฤติกรรมก้าวร้าว	-	-	-	12.00-24.00	24.01-36.00	36.01-48.00
- พฤติกรรมก้าวร้าว ทางกาย	6.00-12.00	12.01-18.00	18.01-24.00	-	-	-
- พฤติกรรมก้าวร้าว ทางวาจา	6.00-12.00	12.01-18.00	18.01-24.00	-	-	-

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้พัฒนาข้อคำถามของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู แบบสอบถาม
 ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรง แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ และ
 แบบสอบถามพฤติกรรมก้าวร้าวที่สร้างตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำเสนอ
 ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อทดสอบ

อัตราส่วนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำไปทดลองใช้กับวัยรุ่นที่ตำบลคลองแงะ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูทั้งฉบับเท่ากับ .853 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงทั้งฉบับเท่ากับ .746 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ทั้งฉบับเท่ากับ .915 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ด้านแรงจูงใจ ด้านการเข้าอกเข้าใจผู้อื่น และด้านทักษะทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .639, .892, .797, .837 และ .876 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งฉบับเท่ากับ .872 แบ่งออกเป็น ความก้าวร้าวด้านร่างกาย และความก้าวร้าวด้านวาจา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .866 และ .714 ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), F-test, t-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นตอนปลายที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.2) มีอายุ 18 ปี (ร้อยละ 34.7) นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 89) มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาอยู่ในสถานภาพสมรส (ร้อยละ 74) มีรายได้ของครอบครัว ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท (ร้อยละ 35.8)

ระดับการศึกษาของบิดา อยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (ร้อยละ 77.5)
 ระดับการศึกษาของมารดา อยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (ร้อยละ 86.1)
 อาชีพของบิดาส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการและพนักงานบริษัท (ร้อยละ 38.7)
 และมีอาชีพของมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 36.4)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคะแนนโดยรวมและรายด้านของการอบรมเลี้ยงดู
 ที่คนคิดต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของ
 วัยรุ่นตอนปลาย ตำบลเขามะเขีรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของการอบรมเลี้ยงดู
 ที่คนคิดต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมก้าวร้าว

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การอบรมเลี้ยงดู	14.58	4.818	ต่ำ
2. ที่คนคิดต่อการใช้ความรุนแรง	12.57	3.70	ต่ำ
3. ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม	109.53	16.86	ปานกลาง
3.1 ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง	24.12	4.45	สูง
3.2 ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง	24.23	5.52	ปานกลาง
3.3 ด้านแรงจูงใจ	20.92	3.75	ปานกลาง
3.4 ด้านการเข้าใจผู้อื่น	16.59	3.48	ปานกลาง
3.5 ด้านทักษะทางสังคม	23.64	4.94	สูง
4. พฤติกรรมก้าวร้าวโดยรวม	23.73	6.81	ต่ำ
4.1 พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย	11.15	4.02	ต่ำ
4.2 พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา	12.58	3.43	ปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. จากการศึกษาวัยจี้ครั้งนี้พบว่า วัยรุ่นตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีศาสนาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน ส่วนวัยรุ่นตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรสของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพบิดา และอาชีพมารดาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (F) พฤติกรรมก้าวร้าว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมก้าวร้าว			
	t	F	p-value	สรุปผล
1. เพศ	1.26	-	.210	ไม่แตกต่าง
2. อายุ	-	.711	.547	ไม่แตกต่าง
3. ศาสนา	-5.21***	-	.000	แตกต่าง
4. สถานภาพสมรสของบิดามารดา	-.399	-	.691	ไม่แตกต่าง
5. รายได้ของครอบครัว	-	1.934	.126	ไม่แตกต่าง
6. ระดับการศึกษาของบิดา	-.062	-	.951	ไม่แตกต่าง
7. ระดับการศึกษาของมารดา	-1.44	-	.156	ไม่แตกต่าง
8. อาชีพบิดา	-	2.088	.127	ไม่แตกต่าง
9. อาชีพมารดา	-	1.552	.215	ไม่แตกต่าง

***หมายถึง $p < .001$

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตำบลเขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จากการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว และความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง ความฉลาดทางอารมณ์ กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย ตำบลเขามี่เกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) กับพฤติกรรมก้าวร้าว		
	พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย (x)	พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา (x)	พฤติกรรมก้าวร้าวโดยรวม (x)
การอบรมเลี้ยงดูโดยรวม	.597***	.583***	.647***
ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงโดยรวม	.582***	.535***	.614***
ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม			
- ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง	-.250***	-.308***	-.303***
- ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง	-.260***	-.388***	-.349***
- ด้านแรงจูงใจ	-.475***	-.532***	-.549***
- ด้านการเข้าอกเข้าใจผู้อื่น	-.126	-.238*	-.194*
- ด้านทักษะทางสังคม	-.373***	-.379***	-.412***

*หมายถึง $p < .05$

***หมายถึง $p < .001$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีศาสนาแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแต่ละศาสนามีส่วนในการถ่ายทอดค่านิยม และความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้วัยรุ่นมีค่านิยม ความเชื่อ และการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ต่างกันตามความเชื่อของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกมาแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Alkire (2004) ที่กล่าวว่าผู้ที่เคร่งศาสนาแบบสุดโต่ง (Extremist) และมีค่านิยมแบบอนุรักษนิยม มีแนวโน้มอาจก่อให้เกิดความรุนแรง สร้างชนชั้น แบ่งชนชั้น

การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงให้เห็นว่า หากครอบครัวให้การอบรมสั่งสอนวัยรุ่นไปในทิศทางที่ใช้ความรุนแรงสูง เช่น สนับสนุนให้โต้ตอบผู้อื่นด้วยการใช้กำลังมากกว่าเหตุผล หรือสนับสนุนให้โต้ตอบด้วยความรุนแรง อาจส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้นตามไปด้วย ในทางตรงกันข้าม หากครอบครัวมีการอบรมสั่งสอนวัยรุ่นไปในทิศทางของการไม่ใช้ความรุนแรง เช่น สอนให้แก้ปัญหาด้วยการใช้เหตุผลมากกว่าใช้กำลัง หรือไม่สนับสนุนการใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบ มีการเปิดโอกาสให้วัยรุ่นสามารถปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงในสังคมได้ทุกเมื่อ อาจส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่น้อยลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภควดี ปรีชาประพาฬวงศ์ (2550) ที่พบว่า รูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของเยาวชนชาย ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 3 จังหวัดนครราชสีมา

ทางด้านทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงให้เห็นว่า หากวัยรุ่นมีทัศนคติที่เห็นดีกับการใช้ความรุนแรง เช่น มองว่าปัญหาความรุนแรงในสังคมต้องจัดการโดยการใช้กำลังและอาวุธเท่านั้น มองว่าการพูดจาเหยียดหยาม ด่าทอ เยาะเย้ย ถากถาง ตะคอกใส่กันเป็นเรื่องธรรมดา หรือมองว่าเมื่อรู้สึกไม่พอใจ การขว้างปาสิ่งของจะช่วยระบายอารมณ์ได้ ทัศนคติ

เหล่านี้ อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากวัยรุ่นมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง เช่น รู้สึกไม่ชอบเมื่อเห็นข่าวกระทำความรุนแรงเกิดขึ้นในสังคม หรือรู้สึกไม่ชอบเมื่อเห็นผู้อื่นชกต่อย ตบตีกัน ทัศนคติเหล่านี้ อาจมีผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร่ววน้อยลงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกวลี นาควิโรจน์ (2555) ที่พบว่า ทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา กล่าวคือ หากนักเรียนอาชีวศึกษามีทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงในทิศทางที่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง อาจมีผลให้นักเรียนอาชีวศึกษามีพฤติกรรมรุนแรงเพิ่มขึ้น และหากนักเรียนอาชีวศึกษามีทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงในทิศทางที่ไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง อาจมีผลให้นักเรียนอาชีวศึกษามีพฤติกรรมรุนแรงน้อยลงเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงให้เห็นว่า ในวัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงคือ เป็นผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์ที่ดี สามารถตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง เข้าอกเข้าใจผู้อื่น และสามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม อาจทำให้มีพฤติกรรมก้าวร่ววน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วีระวัฒน์ บันนิตมัย (2542) ที่อธิบายความฉลาดทางอารมณ์ว่าเป็นการบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนเองในการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งในรูปแบบของการสื่อสาร การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การเข้าอกเข้าใจผู้อื่น โดยรู้จักใช้อารมณ์ของตนเองตอบสนองเป้าหมายให้มีเหตุผลมากขึ้น มีความผิดพลาดน้อยลง ทั้งนี้ในทางตรงกันข้าม ในวัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำคือ เป็นผู้ที่มีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างตรงไปตรงมา ปราศจากการยับยั้ง อาจทำให้มีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุไรรัตน์ กำแพงพันธ์ (2551) ที่พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการกระทำผิดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 2 จังหวัดราชบุรี กล่าวคือ หากวัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์สูง อาจมีทัศนคติต่อการกระทำผิดต่ำ และหากวัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ อาจมีทัศนคติต่อการกระทำผิดสูงเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) จากผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย ดังนั้นทั้งทางภาครัฐ เอกชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมให้ครอบครัว ผู้ดูแล หรือคนใกล้ชิดที่มีส่วนในการอบรม สั่งสอน ถ้ายทอดให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ รับผิดชอบต่อค่านิยม ความประพฤติ รวมทั้งกฎเกณฑ์ต่างๆ เห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม ซึ่งหากวัยรุ่นได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมย่อมจะส่งผลให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมเช่นกัน

2) จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะคิดต่อการใช้ความรุนแรงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย ดังนั้นผู้ปกครอง โรงเรียน หรือผู้ที่ใกล้ชิดจึงควรตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างทัศนคติและลักษณะนิสัยต่างๆ ให้แก่วัยรุ่น รวมทั้งควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้วัยรุ่นได้เรียนรู้เพื่อก่อเกิดทัศนคติที่เหมาะสม

3) จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนปลาย ดังนั้นผู้ปกครอง และโรงเรียนจึงควรมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้วัยรุ่นได้ตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม อาจเป็นลักษณะของการจัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้วัยรุ่นได้มีทักษะทางสังคมที่ดี มีความเข้าใจผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นตอนปลายในตำบลเขามิเกียรติ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลาเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในพื้นที่อื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบถึงความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค

2) ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรอื่นๆ ที่จะมีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น การขัดเกลาทางสังคม เป็นต้น

3) ควรมีการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาแบบอื่น เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) หรือการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) เป็นต้น

บรรณานุกรม

- เกวลี นาควิโรจน์. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรง รูปแบบการเลี้ยงดูและการปฏิบัติของเพื่อนกับพฤติกรรมรุนแรงของวัยรุ่น**. (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช, มหาวิทยาลัยมหิดล). นครปฐม.
- จุไรรัตน์ กำแพงพันธ์. (2551). **การทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์ และทัศนคติต่อการกระทำผิดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี**. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ.
- นันทเดช เมฆสวัสดิ์. (2549). **ปฏิบัติการดับไฟได้**. กรุงเทพฯ : ร่วมด้วยช่วยกัน.
- ภควดี ปรีชาประพาฬวงศ์. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูของครอบครัว การเห็นคุณค่าในตนเอง วิธีการเผชิญปัญหา และพฤติกรรมก้าวร้าวของเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 3 จังหวัดนครราชสีมา**. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2542). **เชาวน์อารมณ์ (EQ) : ดั่งนี้วัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต**. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้. (2560). **สถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงในชายแดนใต้ [รายงานไตรมาส 1/2560]**. สืบค้นจาก <https://deepsouthwatch.org/th/node/10858>.
- Alkire, S. (2004). **Religion and Development**. Retrieved from <http://www.st-edmunds.cam.ac.uk/vhi/fis/rad.pdf>.
- Bandura, A. (1977). **Social Learning Theory**. New Jersey : Prentice Hall.
- Hall, (1964). **Psychology of adolescence**. New York : Holt Rinehart and Winston.

Hurlock, E.B. (1974). **Developmental Psychology**. New Delhi : Tata McGraw-Hill.

Translated Thai References

- Churairat Kumpaengpan. (2008). **Family functioning, Emotional Intelligence and Attitudes on delinquency of the Male youth in Regional Juvenile Vocational Training Center 2 at Ratchaburi province**. (Thesis for Master of Science, Kasetsart University). Bangkok. [In Thai]
- Deep South Watch. (2017). **Severe conflict in the southern border (Quarter report 1/2017)**. Retrieved from Deep South Watch: <https://deepsouthwatch.org/th/node/10858>. [In Thai]
- Kewalee Nakhawiro. (2012). **Relationship between Attitude toward violence, Parenting Style and Peer's Behaviors and Violence Behaviors of Adolescents**. (Thesis for Mental Health and Psychiatric Nursing, Mahidol University). Nakhon Pathom. [In Thai]
- Nundach Makswat. (2006). **PATIBADKARNLUB DAB FAITAI**. Bangkok : Ruam Duay Chuay Kan. [In Thai]
- Pakkawadee Prechaphaphawong. (2007). **The Relationship between Parenting Styles, Selfesteem, Coping and Aggressive Behavior of Male Juveniles Vocational at Juvenile Vocational Training Center 3 in Nakhonratchasima province**. (Thesis for Master of Science, Kasetsart University). Bangkok. [In Thai]
- Werawat Punnitamai. (1999). **Emotional Quotient EQ : The Index Measures the Happiness and Success of Life**. Bangkok : Expernet Books Publishing. [In Thai]